

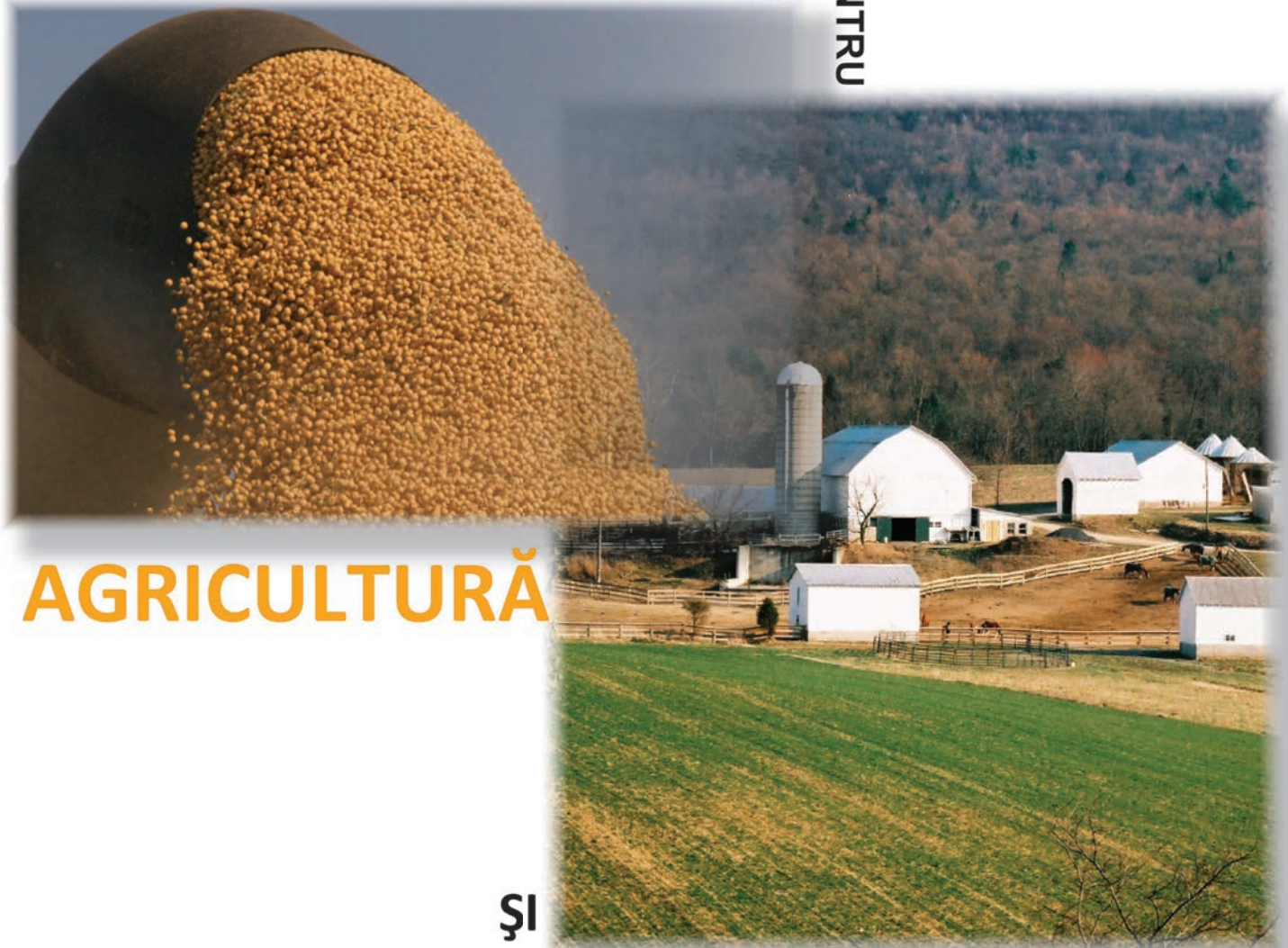

Agenția de Plăți
pentru
Dezvoltare Rurală
și Pescuit

apdrp.ro

FONDURI EUROPENE

PENTRU

AGRICULTURĂ

ȘI

DEZVOLTARE RURALĂ

Creștem satul românesc.

Această broșură se distribuie gratuit!

În cadrul acestei broșuri sunt prezentate regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a unui proiect.

Informațiile prezentate pot suferi modificări din cauza actualizărilor legislative naționale, comunitare sau procedurale – informațiile actualizate fiind publicate pe pagina de internet www.apdrp.ro.

Ce reprezintă **FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ**?

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru a sprijini țările membre în vederea implementării Politicii Agricole Comune¹. Nu doar România va beneficia de acest Fond, ci și alte state membre, în consecință existând o concurență reală pentru absorbția banilor alocați.

FEADR reprezintă o oportunitate de finanțare pentru spațiul rural românesc, în valoare de aproximativ 7,5 miliarde de euro, începând cu 2007 și până în 2013. Similar cu Programul SAPARD, FEADR se bazează, de asemenea, pe principiul cofinanțării proiectelor de investiții private.

Fondurile europene pot fi accesate în baza a două documente-cheie: Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 și Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală.

Principalele instituții implicate în implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 sunt:

- **Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR)**
 - **Direcția Generală de Dezvoltare Rurală** care îndeplinește funcția de Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013 și asigură gestionarea corespunzătoare a fondurilor comunitare, stabilind prioritățile și măsurile concrete de acțiune;
- **Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP)**, ca organism de plată, pentru toate măsurile din PNDR, cu excepția celor destinate zonelor defavorizate;

- **Agencia de Plăți și Intervenție în Agricultură**, de asemenea ca organism de plată, pentru zonele defavorizate.

Prioritățile Programului, concretizate în 4 domenii (axe) sunt:

Axa I „Creșterea competitivității sectorului agricol și silvic” – 45% din totalul fondurilor UE, reprezentând suma de 3.967.311.581 euro;

Axa II „Îmbunătățirea mediului și a zonelor rurale” – 25% din fondurile UE, în sumă de 2.293.413.375 euro;

Axa III „Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale” – 30% din fondurile europene, totalizând suma de 2.473.739.880 euro;

Axa IV „LEADER” – 2,5% din sumele alocate celorlalte domenii, adică 235.074.871 euro.

1. Politica Agricolă Comună este un set de reguli și mecanisme care reglementează producerea, procesarea și comercializarea produselor agricole în Uniunea Europeană și care acordă o atenție crescândă dezvoltării rurale. Are la bază prețuri comune și organizații comune de piață.

Axa I

Măsura 112 - Instalarea tinerilor fermieri.

Fondurile nerambursabile sunt acordate acelor fermieri care încep pentru prima oară o activitate agricolă ca șefi de exploatații și prezintă un Plan de afaceri care cuprinde detalii ale investițiilor ce urmează a fi realizate.

Măsura 121 - Investiții pentru modernizarea exploatațiilor agricole în sectoarele prioritare care cuprinde investiții în sectorul vegetal dar și cel de creștere a animalelor.

Măsura 123 - Investiții pentru înființarea și modernizarea unităților de procesare a produselor agricole și silvice care cuprinde investiții în sectorul prelucrării produselor agricole și forestiere.

Schema de Ajutor de Stat N578/2009 – Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole.

Măsura 125 - Investiții pentru modernizarea infrastructurii agricole și silvice care cuprinde investiții pentru îmbunătățirea accesului la exploatațile agricole și silvice.

Axa II

Măsura 221 - Prima împădurire a terenurilor agricole, măsură care vizează îmbunătățirea condițiilor de mediu în spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire.

Axa III

Măsura 312 - Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi. Investițiile eligibile în cadrul acestei măsuri privesc activitățile non-agricole productive, dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat dar și servicii pentru populația rurală.

Măsura 313 - Încurajarea activităților turistice, fiind incluse investiții pentru îmbunătățirea structurilor de primire turistice și dezvoltarea centrelor de informare și promovare turistică.

Măsura 322 - Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale, însemnând investiții în infrastructura fizică de bază și servicii pentru comunitatea rurală.

Axa LEADER reprezintă o metodă care oferă noi soluții pentru dezvoltarea rurală și pune bazele pe identificarea nevoilor de la nivel local. De asemenea, urmărește întărirea capacității de dezvoltare și implementare a strategiilor locale de dezvoltare pentru conservarea patrimoniului rural și cultural, dezvoltarea mediului economic și îmbunătățirea abilităților organizatorice ale comunităților locale.

Totodată, Axa LEADER urmărește implicarea membrilor comunităților rurale în procesul de dezvoltare locală prin formularea priorităților și includerea acestora în strategiile de dezvoltare locală, încurajarea actorilor de la nivel local de a lucra împreună cu reprezentanții altor comunități din interiorul sau exteriorul țării în vederea efectuării schimbului de experiență și bune practici, dar și pentru realizarea în comun a unor proiecte (**Măsura 4.21**) și stimularea formării de parteneriate, pregătirea și asigurarea implementării strategiilor de dezvoltare locală (**Măsura 4.31**).

Axa LEADER constituie o noutate în România și reprezintă o provocare pentru toți „actorii” ce vor fi implicați în implementarea acesteia, prin prisma obiectivelor ambițioase. Această axă urmează a fi implementată „pas cu pas”, orientându-se la început pe activități de instruire a „actorilor” locali și de sprijinire a teritoriilor în vederea realizării strategiilor de dezvoltare.

Beneficiarii Axei LEADER sunt Grupurile de Acțiune Locală (GAL). Acestea reprezintă parteneriate public-private alcătuite din reprezentanți ai sectoarelor public, privat și ai societății civile.

Care sunt etapele accesării fondurilor nerambursabile acordate prin FEADR?

Identificarea investiției

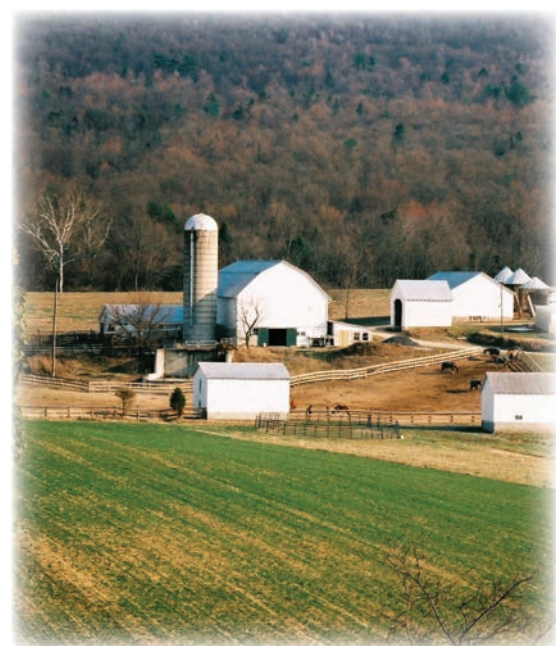
Pentru a putea obține fonduri nerambursabile trebuie mai întâi să fie identificat domeniul în care se dorește realizarea investiției.

După identificarea acestuia, având o idee de investiție sau dorința de a realiza un proiect în spațiul rural, potențialul beneficiar se adresează Oficiilor Județene de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (OJPDRP), Centrelor Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (CRPDRP) sau Direcțiilor pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (DADR).

Potențialul beneficiar va primi de la aceste instituții materiale informative, date despre eligibilitatea investiției preconizate, precum și documentația detaliată despre modul în care trebuie întocmit proiectul.

Pregătirea proiectului

După ce se familiarizează cu cerințele și criteriile de eligibilitate ce trebuie respectate, potențialul beneficiar va demara alcătuirea documentației necesare obținerii finanțării nerambursabile.

Cel mai important aspect de care potențialul beneficiar trebuie să țină seama, în acest moment, este viabilitatea proiectului.

Este obligatoriu ca beneficiarul să asigure cofinanțarea privată.

Depunerea proiectului

Odată finalizată întocmirea proiectului, acesta se va depune la sediul Oficiului Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (OJPDRP) din județul unde va fi realizată investiția. Aici, proiectul va fi verificat dacă este conform din punct de vedere al documentelor.

Proiectul (Dosarul Cererii de Finanțare) este depus personal de către responsabilul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de Finanțare sau de către un împuternicit, prin procură legalizată (în original) al responsabilului legal, la OJPDRP, până la data limită anunțată pentru sesiunea de cereri de proiecte.

Verificarea eligibilității cererii de finanțare

Criteriile de eligibilitate reprezintă un set de condiții obligatorii pe care trebuie să le îndeplinească proiectul pentru a fi conform cu cerințele Programului. Acestea criterii sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de Finanțare pentru FEADR.

Verificarea criteriilor de eligibilitate a Cererii de Finanțare (CF) se efectuează de către:

- o **OJPDPR** pentru CF ale proiectelor beneficiarilor privați care nu prevăd lucrări de construcții și/ sau montaj;
- o **CRPDPR** pentru CF ale proiectelor beneficiarilor privați care includ lucrări de construcții și/sau montaj și pentru Cererile de Finanțare depuse de către beneficiarii publici;
- o **APDRP** – nivel central – pentru CF verificate prin sondaj.

Verificarea este făcută pe baza documentelor furnizate de către solicitant, prezentate și anexate Cererii de Finanțare.

Selecția proiectelor

Fiecare Măsură de investiții beneficiază de o alocare financiară anuală. Numărul maxim al sesiunilor pentru depunerea și evaluarea proiectelor ce pot avea loc anual va fi stabilit de **Comitetul de Monitorizare (CM) al Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR)**.

Comitetul de Monitorizare al PNDR este structura națională de tip partenerial, fără personalitate juridică, cu rol decizional și strategic în procesul de implementare PNDR 2007-2013. CM al PNDR are rolul de a asigura eficacitatea și calitatea implementării Programului. Membrii acestui Comitet sunt reprezentanți ai APDRP, APIA și ai Autorității de Management a PNDR, ai ministerelor, ai Autorității Naționale Sanitar Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), Fondului de Garantare a Creditului Rural (FGCR), Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud – Vest Oltenia, Asociației Române a Băncilor, Institutului Național de Statistică, ai AGROSTAR, ai diferitelor patronate, asociații, sindicate, organizații din domeniul agriculturii și dezvoltării rurale.

Autoritatea de Management propune Comitetului de Monitorizare, care stabilește, înaintea lansării depunerii de proiecte, sistemul de punctaj aferent criteriilor de selecție, precum și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal.

În consecință, APDRP va puncta fiecare proiect eligibil în funcție de sistemul de punctaj stabilit și va întocmi o listă a proiectelor eligibile în ordine cronologică în funcție de data depunerii proiectului și care îndeplinesc pragul minim de punctaj și o va transmite Comitetului de Selecție.

Comitetul de Selecție este prezidat de către Autoritatea de Management și are în componență reprezentanți ai Autorității de Management și ai APDRP. Rolul

Comitetului de Selecție este de a face propuneri către Autoritatea de Management pentru finanțarea proiectelor pe baza listei primite de la APDRP.

În cazul în care valoarea totală a proiectelor eligibile pentru finanțare este mai mică decât valoarea totală alocată măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție propune aprobarea pentru finanțare a proiectelor care îndeplinesc punctajul minim. În acest sens, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management.

- Dacă valoarea totală a proiectelor eligibile se situează sub valoarea totală alocată Măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție propune aprobarea pentru finanțare a proiectelor care îndeplinesc punctajul minim. În acest sens, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management;

- Când valoarea totală a proiectelor eligibile pentru finanțare este mai mare decât valoarea totală alocată Măsurii în cadrul unei sesiuni, Comitetul de Selecție analizează lista proiectelor eligibile cu punctajul acordat, iar selecția se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție (cu încadrarea în punctajul stabilit pentru pragul minim și în suma alocată).

După parcurgerea procedurii de selecție și, după caz, a celei de departajare, se întocmește un Raport cu proiectele propuse pentru finanțare care se supune aprobării directorului general al Autorității de Management.

Aprobarea reprezintă decizia finală asupra selecției proiectelor depuse și a finanțării lor.

Contractarea fondurilor

După primirea Raportului în care sunt incluse proiectele aprobate pentru a fi finanțate, APDRP notifică Beneficiarul privind Decizia de Selecție.

În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea notificării, Beneficiarul trebuie să se prezinte la sediul Centrului Regional de care aparține, pentru semnarea Contractului de finanțare.

În cazul în care Beneficiarul nu se prezintă în termenul din Notificare și nici nu anunță APDRP, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar și, astfel, se anulează Decizia de finanțare a proiectului respectiv.

Depunerea dosarului Cererii de plată

Dosarul Cererii de Plată se depune de către beneficiar la Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit la care a depus și Dosarul Cererii de Finanțare, în două exemplare, pe suport hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. Dosarul Cererii de Plată trebuie să cuprindă documentele justificative prevăzute în INSTRUCȚIUNILE DE PLATĂ prezentate pe site-ul APDRP: www.apdrp.ro.

Termenul de rambursare a cheltuielilor eligibile aferente unui dosar Cerere de plată este de maxim 90 de zile calendaristice de la data la care cererea de plată este depusă la sediul Oficiului Județean al APDRP.

Beneficiarul este obligat să nu modifice proiectul pe o perioadă de 5 ani de la data semnării Contractului de finanțare a proiectului.

Beneficiarul trebuie să țină înregistrări contabile sistematice și precise referitoare la executarea contractului. Sistemul contabil utilizat va urma procedurile dictate de uzanțele profesionale și legale. Pentru fiecare proiect trebuie ținută o evidențiere separată, cu toate veniturile și cheltuielile pe toată perioada de valabilitate a contractului.

Cine sunt beneficiarii fondurilor nerambursabile?

Beneficiarii sumelor de bani alocate prin FEADR sunt toți cei care doresc să investească în diferite domenii legate de viața economică de la sate, fie că aparțin domeniului privat, sau public.

Astfel, pot solicita fonduri nerambursabile fermierii, producătorii agricoli, deținătorii de terenuri, cei care desfășoară activități de procesare a produselor agricole și cei care desfășoară activități de turism rural.

Ca tipuri de clasificare, din punct de vedere al formei de desfășurare a activității, beneficiarii eligibili pot fi:

- persoane fizice autorizate – PFA/ întreprindere individuală;
- asociații familiale autorizate – AF/întreprindere familială;

- societăți în nume colectiv – SNC;
- societăți în comandită simplă – SCS;
- societăți pe acțiuni – SA;
- societăți în comandită pe acțiuni – SCA;
- societăți cu răspundere limitată – SRL;
- societăți comerciale cu capital integral privat;
- societăți agricole;
- societăți cooperative agricole;
- grupuri de producători, doar cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri;
- cooperative agricole, doar cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri;
- micro-întreprinderi și Întreprinderi Mici și Mijlocii;
- alte întreprinderi care nu sunt micro-întreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri anuală netă care nu depășește 200 milioane Euro;
- cooperative agricole de procesare a produselor agricole;
- societăți cooperative de valorificare.

Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului

- Proiectul trebuie să respecte conformitatea cu obiectivul general al Măsurii și cu cel puțin unul dintre obiectivele specifice;
- Proiectul să fie în acord cu potențialul agricol al zonei și să demonstreze îmbunătățirea performanței generale a exploatației agricole la data dării în exploatare a investiției;
- Beneficiarul sau responsabilul legal al proiectului trebuie să dovedească o pregătire profesională, în raport cu proiectul;
- Beneficiarul trebuie să prezinte memoriul justificativ sau studiul de fezabilitate;
- Beneficiarul trebuie să declare că asigură cofinanțarea investiției;
- Beneficiarul trebuie să prezinte dovada că a făcut demersurile pentru a obține toate avizele și acordurile conform legislației în vigoare din domeniul: sanitar-veterinar, sanitar, fitosanitar și de mediu necesare realizării investiției în cadrul proiectului. Pentru toate tipurile de investiții, potențialii beneficiari trebuie să obțină acordul de mediu în conformitate cu legislația națională. În anumite situații menționate în legislație, acordul de mediu este însoțit obligatoriu de studiul de impact de mediu, așa cum se prezintă la punctul 5.2. din PNDR.

Tipurile de investiții eligibile prin FEADR

Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”

Sprijinul financiar prevăzut pentru „Instalarea tinerilor fermieri”, se acordă fermierilor care îndeplinesc la momentul solicitării sprijinului următoarele condiții:

- au vârsta sub 40 de ani și se instalează pentru prima dată în exploatațiile agricole, în calitate de conducători (șefi) ai exploatației;
- dețin sau se angajează să dobândească competențe și calificări profesionale în raport cu activitatea pe care urmează să o desfășoare.
- prezintă un Plan de afaceri pentru dezvoltarea activităților agricole din cadrul exploatației,
- sunt membri ai unei familii de fermier, care au lucrat mai mult de 50% din timpul lor de lucru în cadrul fermei (nu neapărat în ferma familiei de fermier) cu cel puțin 12 luni înaintea instalării sale pe cont propriu.

Nivelul minim de calificare solicitat este:

- absolvent de liceu sau de școală profesională/ școală de arte și meserii în domeniul agricol, veterinar și economic cu profil agricol;
- absolvent de liceu care prezintă un certificat de calificare sau un certificat de absolvire a unui curs de formare de minim 150 de ore în domeniul agricol.

➤ *O exploatație agricolă poate primi sprijin prin această măsură o singură dată.*

Instalarea tinerilor fermieri reprezintă activitatea de înființare și/ sau preluare prin transfer de proprietate și/ sau arendă/ concesiune a unei exploatații agricole între 6-40 UDE¹ care produce în principal produse agricole vegetale și animale (materie primă) pentru consum uman și hrana animalelor, pentru prima dată în calitate de conducător (șef) de exploatație.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri va fi acordat sub formă de primă, în două tranșe. Beneficiarul trebuie să demonstreze la data ultimei verificări că dimensiunea fermei este de peste 10 UDE și a crescut cu minim 4 UDE de la data adoptării deciziei individuale de acordare a sprijinului de instalare a tânărului fermier.

Sprijinul pentru instalare este de 10.000 Euro pentru o exploatație agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE, iar peste această dimensiune sprijinul pentru instalare poate crește cu 2.000 Euro/ 1 UDE dar nu va putea depăși 25.000 Euro/ exploatație.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007 – 2013:

Cost total: 337.221.484 de Euro

Finanțare: 337.221.484 de Euro

Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”

Pentru „Modernizarea exploatațiilor agricole” vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole.

Beneficiarii Măsurii sunt fermierii. Sunt exceptate de la sprijinul prin această măsură organizațiile de producători din sectorul legume și fructe pentru investiții sprijinite prin Pilonul I.

Persoanele fizice încă neautorizate vor fi acceptate ca beneficiari potențiali dacă se angajează să se autorizeze până la data încheierii contractului de finanțare.

Grupurile de producători și cooperativele pot fi beneficiari ai măsurii cu condiția ca investițiile realizate să deservească interesele propriilor membri.

În cadrul măsurii sectoarele prioritare sunt:

Sectorul vegetal: legume, pepiniere și plantații de pomi și arbuști fructiferi, câpsunării, culturi de câmp, pepiniere și plantațiile de viță de vie pentru vin (cu excepția restructurării/reconversiei plantațiilor de viță de vie) și struguri de masă, culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt și regenerare pe cale vegetativă, în scopul producerii de energie regenerabilă.

1. **Unitatea de dimensiune economică (UDE)** reprezintă unitatea prin care se exprimă dimensiunea economică a unei exploatații agricole determinată pe baza marjei brute standard a exploatației (Decizia Comisiei nr. 85/377/CEE). Valoarea unei unități de dimensiune economică este de 1.200 Euro.

Sectorul de creștere a animalelor: bovine pentru lapte, porcine pentru reproducție și îngrășare, ovine și caprine, păsări.

În cadrul acestei măsuri, sprijinul va fi acordat investițiilor corporale și necorporale, după cum urmează:

- ✓ construirea și/ sau modernizarea clădirilor utilizate pentru producția agricolă la nivel de fermă, incluzând investițiile pentru respectarea standardelor comunitare și pe cele pentru protecția mediului și depozitarea îngrășămintelor;
- ✓ construirea și/ sau modernizarea infrastructurii rutiere interne sau de acces din domeniul agricol, inclusiv utilități și racorduri identificate ca necesare prin Studiul de Fezabilitate sau Memoriul Justificativ;
- ✓ construirea și/ sau modernizarea fermelor de taurine pentru producția de lapte, ca de exemplu: echipamente pentru producerea de furaje, instalații de muls, linii tehnologice de prelucrare și ambalare a produselor, dotări tehnice în scopul asigurării controlului calității la nivel de fermă, etc.;
- ✓ construirea și/sau modernizarea serelor, inclusiv a centralelor termice și instalațiilor de irigație, asigurarea utilităților în vederea respectării condițiilor de mediu;
- ✓ achiziționarea sau achiziționarea în leasing de tractoare noi, combine de recoltat, mașini, utilaje, instalații, echipamente și accesorii, echipamente și software specializate, identificate ca necesare prin Studiul de Fezabilitate sau Memoriul Justificativ;
- ✓ achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activității de producție, identificate ca necesare prin Studiul de Fezabilitate sau prin Memoriul Justificativ;
- ✓ înlocuirea plantațiilor viticole din soiuri nobile ajunse la sfârșitul ciclului biologic de producție (minim 40 ani) și care nu sunt incluse în sistemul de restructurare/reconversie al plantațiilor de viță-de-vie sprijinit prin Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA) în cadrul OCP vin și înființarea plantațiilor pentru struguri de masă;
- ✓ înființarea plantațiilor de pomi, arbuști fructiferi și căpșuni;
- ✓ înființarea pepinierelor de viță de vie, pomi fructiferi și arbuști, alți arbori;
- ✓ investiții pentru producerea și utilizarea durabilă a energiei din surse regenerabile în cadrul fermei;
- ✓ investiții pentru înființarea de culturi de specii forestiere cu ciclu de producție scurt și regenerare pe cale vegetativă, în scopul producerii de energie regenerabilă;
- ✓ investiții în apicultură, cu excepția celor realizate prin Programul Național Apicol;

- ✓ investiții pentru procesarea produselor agricole la nivelul fermei, cuprinzând echipamente pentru vânzarea acestora, inclusiv depozitare, răcire etc.;
- ✓ Costurile generale ale proiectului, conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, Studii de Fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, achiziționarea de patente și licențe (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede și construcții, și maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcțiilor);

- ✓ investiții necesare adaptării exploatațiilor pentru agricultura ecologică;
- ✓ investițiile necesare realizării conformității cu standardele comunitare.

Pentru sectoarele la care valoarea maximă eligibilă a unui proiect nu va depăși 2.000.000 milioane de EURO, ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 40% și nu va depăși 800.000 milioane Euro. Pentru aceste sectoare sprijinul nerambursabil se va putea majora cu:

- 10% pentru investițiile realizate de tinerii agricultori, cu vârsta sub 40 de ani, la data depunerii cererii de finanțare;
- 10% pentru investițiile realizate de agricultorii din zonele prevăzute la art. 36 litera (a), punctele (i), (ii), (iii) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005;
- 10% pentru investițiile având drept scop implementarea noilor provocări prin următoarele tipuri de operațiuni: „îmbunătățirea eficienței utilizării și depozitării îngrășămintelor cu azotat”, „instalații pentru tratamentul apelor reziduale în exploatații agricole și în cadrul proceselor de prelucrare și comercializare”. Această majorare se aplică exclusiv la partea din proiect destinată investițiilor în aceste două tipuri de operațiuni;

Pentru proiectele care includ și investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile valoarea maximă eligibilă va putea crește peste 2.000.000 milioane Euro, dar nu va putea depăși 3.000.000 milioane de Euro.

Creșterea plafonului peste 2.000.000 milioane de Euro se acordă proporțional cu ponderea investițiilor pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile în valoarea totală eligibilă a proiectului.

Ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 40% și nu va depăși 1.200.000 milioane de Euro pentru proiectele care includ și investiții pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile.

Valoarea maximă eligibilă va fi de 4.000.000 milioane de Euro, iar ponderea sprijinului nerambursabil va fi de 40% și nu va depăși 1.600.000 milioane de Euro pentru proiectele care aparțin unei forme asociative și care deservesc membrii acesteia.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri pentru operațiunile prevăzute la art. 36 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene nu poate fi cumulat cu niciun alt ajutor de stat în înțelesul art. 87 (1) din Tratat, sau cu altă contribuție a statului membru, dacă o astfel de cumulare ar conduce la depășirea intensității maxime a sprijinului stipulată de Regulamentul (CE) nr. 1698/2005.

Verificarea respectării intensității maxime a ajutorului se va face înaintea semnării contractului de finanțare de către Agenția de Plăți.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013:

Cost total 1.894.191.612 de Euro

Finanțare publică 1.020.505.603 de Euro, din care:

- 107.111.000 de Euro reprezintă alocarea aferentă schemei de garantare pentru sectorul agricol cu finanțare din PNDR;
- 677.708 de Euro cheltuială publică (22.942.166 Euro de FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.

În cadrul sesiunilor pentru depunerea proiectelor, începând cu anul 2010, alocarea financiară se va face distinct pentru sectorul vegetal și pentru sectorul de creștere a animalelor.

Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”

Sprijinul pentru „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere” se acordă pentru realizarea de investiții corporale și necorporale în cadrul întreprinderilor pentru **procesarea și marketingul produselor agricole** care procesează materii prime, incluse în Anexa I la Tratatul de Instituire a Comunității Europene, cu excepția produselor piscicole și care obțin produse incluse și neincluse în Anexa I.

Sprijinul va fi acordat pentru investiții corporale și/sau necorporale întreprinderilor din industria de prelucrare a produselor agro-alimentare.

Investiții corporale (lista indicativă) pentru produsele agricole

- a) construcții noi și/ sau modernizarea clădirilor folosite pentru procesul de producție, inclusiv construcții destinate protecției mediului, infrastructură internă și utilități, precum și brânșamente și racorduri necesare proiectelor;

- b) construcții noi și/ sau modernizări pentru depozitarea produselor, inclusiv depozite frigorifice en-gros;
- c) achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi utilaje, instalații, echipamente, aparate și costuri de instalare;
- d) investiții pentru îmbunătățirea controlului intern al calității materiei prime, semifabricatelor, produselor și subproduselor obținute în cadrul unităților de procesare și marketing;
- e) investiții pentru producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile;

- f) achiziționarea sau achiziționarea în leasing de noi mijloace de transport specializate, necesare activității de producție și marketing, identificate ca necesare prin Studiul de Fezabilitate sau Memoriul Justificativ.

Investiții necorporale pentru produsele agricole (lista indicativă):

- I. organizarea și implementarea sistemelor de management al calității și de siguranță alimentară, dacă sunt în legătură cu investițiile corporale ale proiectului;
- II. cumpărarea de tehnologii (know-how), achiziționarea de patente și licențe pentru pregătirea implementării proiectului;
- III. costurile generale ale proiectului conform articolului nr. 55 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006, cum ar fi: taxe pentru arhitecți, ingineri și consultanți, studii de fezabilitate, taxe pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor necesare implementării proiectelor, așa cum sunt ele menționate în legislația națională, pentru pregătirea implementării proiectului (maxim 8% din valoarea totală eligibilă a proiectului, dacă proiectul prevede și construcții și maxim 3% în cazul în care proiectul nu prevede realizarea construcțiilor);
- IV. achiziționarea de software, identificat ca necesar prin Studiul de Fezabilitate sau Memoriul Justificativ.

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin această măsură sunt:

- **micro-întreprinderi și Întreprinderi Mici și Mijlocii** - definite în conformitate cu Recomandarea (CE) nr. 361/2003;
- **alte întreprinderi** care nu sunt micro-întreprinderi, întreprinderi mici și mijlocii, definite în conformitate cu art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, care au mai puțin de 750 angajați sau cu o cifră de afaceri care nu depășește 200 milioane euro.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013:

Cost total: 2.761.626.432 de Euro
Finanțare publică: 1.092.682.409 de Euro, din care:

- 82.889.000 de Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru sectorul agricol;
- 10.550.000 de Euro reprezintă alocarea financiară a schemei de garantare pentru întreprinderi mici și mijlocii;
- 21.508.281 de Euro cheltuială publică (17.206.625 Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.

Beneficiarii acestei măsuri pot solicita APDRP plata unui avans în cuantum de până la 20% din ajutorul public pentru investiții, conform articolului 56 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006 privind regulile de aplicare ale Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind acordarea sprijinului pentru dezvoltare rurală din FEADR, iar plata este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente, corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului. Garanția depusă se eliberează numai în cazul în care APDRP stabilește că suma cheltuielilor efectuate care corespund sprijinului public pentru investiții a depășit valoarea avansului.

Pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii

Cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibilă a investiției, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 2.000.000 milioane Euro/proiect.

Cuantumul sprijinului este de 50% din valoarea eligibilă a investiției, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 3.000.000 milioane Euro/proiect pentru investițiile care aparțin unei forme asociative și care deservește membrii acesteia.

Intensitatea sprijinului pentru Regiunea de dezvoltare 8 București – Ilfov se limitează la 40% din valoarea eligibilă în conformitate cu art. 28(3) din Regulamentul 1698/2005 și cu Harta de Ajutor Regional.

Pentru alte întreprinderi

Cuantumul sprijinului este de 25% din valoarea eligibilă a proiectului, cu un plafon maxim al sprijinului public nerambursabil de 2.000.000 milioane de Euro/proiect.

Intensitatea sprijinului pentru Regiunea de Dezvoltare 8 București–Ilfov se limitează la 20% din valoarea eligibilă conform art. 28(3) din Reg. 1698/2005.

Schema de Ajutor de Stat N578/2009 „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”

Schema de Ajutor de Stat se adresează tuturor **întreprinderilor** din cele 8 regiuni de dezvoltare ale României, indiferent de sectorul de activitate, care realizează investiții inițiale în:

- ✓ imobilizări corporale și/ sau necorporale în industria alimentară;
- ✓ pentru prelucrarea primară a produselor forestiere;
- ✓ pentru producerea de biocombustibili, conform domeniilor de mai jos:

1. INDUSTRIA ALIMENTARĂ PANIFICAȚIE

- 1.1 Fabricarea pâinii și a produselor proaspete de patiserie (Clasa CAEN 1071)
- 1.2 Fabricarea biscuiților, pișcoturilor și altor produse similare (Clasa CAEN 1072).
- 1.3 Fabricarea macaroanelor, tăițelilor, cușcușului și altor produse făinoase similare (Clasa CAEN 1073).

DULCIURI ȘI PRODUSE ZAHAROASE

- 1.4 Fabricarea produselor din cacao, a ciocolatei și a produselor zaharoase (Clasa CAEN 1082).

LACTATE

- 1.5 Fabricarea înghețatei (Clasa CAEN 1052).

PREPARATE ALIMENTARE OMOGENIZATE ȘI ALIMENTE DIETETICE

1.6 Fabricarea produselor alimentare pentru utilizări nutriționale speciale (directivele Consiliului, JO L 186, 30.06.1989): lapte praf pentru sugari; lapte și alte alimente pentru copii mici; alimente pentru sugari; alimente cu conținut redus de calorii, pentru controlul greutateii; alimente dietetice pentru scopuri medicale speciale; alimente cu conținut redus de sodiu, exclusiv sare și sare fără sodiu; alimente fără gluten; alimente recomandate în efortul muscular intens, în special pentru sportivi; alimente pentru persoane ce suferă de dereglări ale metabolismului carbohidraților (diabet) (Clasa CAEN 1086).

ALTE PRODUSE ALIMENTARE N.C.A.:

1.7 Fabricarea de supe și ciorbe, fabricarea prafului de ouă etc.; fabricarea produselor alimentare îmbogățite cu vitamine, proteine etc. (Clasa CAEN 1089).

2. PRELUCRAREA PRIMARĂ A PRODUSELOR FORESTIERE

VALORIFICAREA PRODUSELOR LEMNOASE

2.1 Tăierea* și rindeluirea lemnului (Clasa CAEN 1610).

2.2 Exploatare forestieră (Clasa CAEN 0220).

VALORIFICAREA PRODUSELOR NELEMNOASE

2.3 Colectarea, sortarea, ambalarea și depozitarea temporară în vederea comercializării a ciupercilor de pădure, a fructelor de pădure și a altor produse naturale provenite din flora spontană forestieră (lac, rășini, balsamuri, păr vegetal, iarbă, semințe forestiere, mușchi, licheni, plante medicinale, flori și frunze cu calități aromo-terapeutice) (Clasa CAEN 0230).

3. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA BIOCOMBUSTIBILILOR

3.1 Producerea de biodiesel și bioetanol pentru transport (Clasa CAEN 2059)

Beneficiarii eligibili pentru sprijinul acordat prin **Schema de Ajutor de Stat N578/ 2009** – sunt **întreprinderile** înregistrate conform Legii nr. 31/ 1990 privind societățile comerciale, republicată cu modificările și completările ulterioare, Legii nr. 346/ 2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii¹, cu modificările și completările ulterioare, care realizează investiții în domeniile menționate la cap 2.2 din Ghidul Solicitantului aferent acestei Măsură de investiții și care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- ✓ **își desfășoară activitatea în România și nu sunt considerate „firme în dificultate”**, în sensul prevederilor *Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate*.
- ✓ **nu se află în procedură de executare silită**, reorganizare judiciară, faliment, închidere operațională, dizolvare, lichidare sau administrare specială, nu au activitatea suspendată sau alte situații similare reglementate de lege;
- ✓ la data depunerii Cererii de Finanțare **nu înregistrează debite la bugetul de stat**, respectiv bugetele locale sau debite provenind din neplata contribuțiilor de asigurări sociale, a contribuțiilor de asigurări pentru șomaj, a contribuției de asigurare pentru accidente de muncă și boli profesionale, precum și a contribuțiilor pentru asigurările sociale de sănătate;
- ✓ nu sunt întreprinderi care fac subiectul unui **ordin de recuperare** încă neexecutat în urma unei decizii anterioare a Comisiei privind declararea unui ajutor ca fiind ilegal și incompatibil cu piața comună.

În plus față de condițiile sus menționate, pentru a fi eligibil în cadrul prezentei scheme, **operatorii economici care realizează investiții ce vizează domeniul prelucrării primare a produselor lemnoase și nelemnoase, trebuie să aibă statut de microîntreprindere**.

Valoarea totală estimată a ajutorului de stat, care va fi acordat în cadrul schemei, angajată pe durata de aplicare a acesteia, este echivalentul în lei (RON) a **200 milioane de Euro**, contribuție publică.

1. Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 681/ 29.07.2004.

Sprrijinul public nerambursabil se compune din 80% contribuție comunitară - FEADR și 20% contribuție națională – bugetul de stat.

Prin Schema de Ajutor de Stat N 578/ 2009 se pot acorda, beneficiarilor eligibili și selectați, fonduri nerambursabile în procent de **până la 50%**, fondurile acordate reprezentând **cofinanțarea publică** (raportată la valoarea totală eligibilă a proiectului) la care trebuie să se **adauge cofinanțarea privată**.

Intensitatea brută a ajutoarelor de stat acordate în cadrul prezentei scheme este:

Pentru IMM-uri

- a) **40 %** din totalul cheltuielilor eligibile aferente proiectelor ce se realizează în Regiunea 8 București-Ilfov;
- b) **50 %** din totalul cheltuielilor eligibile aferente proiectelor ce se realizează în celelalte șapte regiuni de dezvoltare.

Pentru întreprinderi mari

- a) **20 %** din totalul cheltuielilor eligibile aferente proiectelor ce se realizează în Regiunea 8 București-Ilfov;
- b) **25 %** din totalul cheltuielilor eligibile aferente proiectelor ce se realizează în celelalte șapte regiuni de dezvoltare.

Valoarea maximă a ajutorului în cadrul Schemei nu poate depăși **3.000.000 milioane de Euro/ proiect**.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanțat prin prezenta Schemă de Ajutor de Stat este de **5.000 Euro**.

Proiectele de investiții ale căror cheltuieli eligibile depășesc suma de 50 milioane de Euro nu sunt eligibile în cadrul prezentei Scheme.

Bugetele sunt exprimate numai în Euro.

Verificarea respectării intensității maxime a ajutorului se va face înaintea semnării Contractului de finanțare de către APDRP.

Măsura 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”

Obiectivele generale ale Măsurii „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” sunt adaptarea infrastructurii agricole și forestiere la noile structuri de proprietate apărute ca urmare a procesului de restituire a proprietăților în vederea creșterii competitivității sectorului agricol și forestier.

Măsura cuprinde trei submăsuri pentru care se detaliază elementele specifice, după cum urmează:

Submăsura 125 a „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii”.

Cei care pot solicita sprijin financiar nerambursabil în cadrul acestei măsuri sunt:

- a) organizațiile/ federațiile de utilitate publică¹ ale proprietarilor/deținătorilor de terenuri agricole constituite în conformitate cu legislația în vigoare;
- b) consiliile locale și asociații ale acestora;

Submăsura 125 b „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea silviculturii”.

Potențialii beneficiari sunt:

- a) proprietari/deținători privați de pădure și asociațiile acestora;
- b) consilii locale și asociații ale acestora deținătoare de pădure;

1. Aceste organizații și federații de organizații de îmbunătățiri funciare sunt persoane juridice de utilitate publică, fără scop patrimonial ce se constituie și funcționează în conformitate cu Legea nr.138/2004 a îmbunătățirilor funciare și care administrează, întrețin și repară infrastructura de îmbunătățiri funciare în interesul membrilor acestora.

c) administratorul fondului forestier de stat - Regia Națională a Pădurilor Romsilva, persoană juridică ce administrează fondul forestier proprietate publică a statului, ce funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Submăsura 125 c *Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor.*

Potențialii solicitanți în cadrul acestei submăsuri pot fi:

- a) consiliile locale și asociații ale acestora;
- b) parteneriate publice-private constituite conform legislației în vigoare;
- c) administratorul fondului forestier de stat - Regia Națională a Pădurilor Romsilva, persoană juridică care administrează fondul forestier proprietate publică a statului, ce funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013 este de :

Cost total: 666.558.520 de Euro

Finantare publică: 545.746.816 de Euro din care:

- 7.169.427 de Euro cheltuială publică (5.735.542 de Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.
- 62.500.000 de Euro cheltuială publică (50.000.000 de Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară transferată din cadrul Măsurii 122 „Îmbunătățirea valorii economice a pădurii” pentru finanțarea proiectelor submăsurii 125 c) *Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor.*

În fiecare sesiune de depunere a proiectelor, alocarea financiară se acordă distinct pentru cele trei submăsuri.

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri este de:

- **100%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru investițiile de utilitate publică care deserveșc întreaga comunitate.

Ajutorul public acordat pentru un proiect de investiție nu va putea depăși 1.000.000 Euro/proiect, iar pentru drumurile forestiere și lucrările de corectare a torenților, situate în fondul agricol și forestier, nu va putea depăși 1.500.000 Euro/proiect.

- **75%** din totalul cheltuielilor eligibile pentru investițiile de utilitate publică, care deserveșc o parte din comunitate. În acest caz, ajutorul public acordat nu va putea depăși 750.000 Euro/proiect.
- **pentru submăsura 125 c** ajutorul public (comunitar și național) acordat este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile, conform anexei la Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1698/2005.
- ajutorul public acordat pentru un proiect de investiție nu va putea depăși 1.000.000 Euro/proiect.

Beneficiarii acestei măsuri pot solicita APDRP plata unui avans în cuantum de până la 20% din ajutorul public pentru investiții, conform articolului 56 din Regulamentul (CE) nr. 1974/2006 privind regulile de aplicare ale Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind acordarea sprijinului pentru dezvoltare rurală din FEADR, iar plata este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente, corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului.

Măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”

Sprijinul acordat pentru „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență” are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale. Ca urmare, implementarea măsurii va conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

Sprijinul public nerambursabil se va acorda sub forma unei sume fixe anuale.

Sprijinul se acordă fermierilor. Aceștia pot fi persoane fizice și persoane fizice autorizate în vârstă de până la 62 de ani, care prezintă un Plan de afaceri pentru restructurarea exploatației agricole.

Persoanele fizice neautorizate încă vor fi acceptate ca beneficiari potențiali dacă se angajează să se autorizeze până la data încheierii contractului de finanțare.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri este de 1.500 de Euro/an/fermă de semi-subsistență. Sprijinul se acordă pentru o perioadă de maxim 5 ani pentru cererile aprobate înainte de 31 decembrie 2013.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013:

Cost total: 476.077.390 de Euro
Finanțare publică: 476.077.390 de Euro

Măsura 142 „Înființarea grupurilor de producători”

Domeniul de acțiune al „Înființării grupurilor de producători” îl constituie încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la:

- adaptarea producției la cerințele și exigențele pieței;
- asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizare a vânzărilor și distribuția produselor cu ridicata;
- creșterea valorii adăugate a producției obținute în comun și o mai bună gestionare economică a resurselor și rezultatelor obținute;
- stabilirea unor reguli comune în ceea ce privește informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate și tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare și pentru rețeaua de comercializare.

În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin public nerambursabil de 100%, conform anexei Regulamentului (CE) nr. 1698/2005.

Suma acordată prin această măsură se calculează anual în funcție de valoarea producției anuale comercializate de către grupul de producători recunoscut.

- Ratele anuale vor fi acordate în primii 5 ani de la data recunoașterii grupului de producători;
- Sprijinul va fi calculat pe baza producției comercializate anual de către grupul de producători, astfel:
 - 5%, 5%, 4%, 3% și 2% din valoarea producției comercializate de până la 1.000.000 Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și respectiv al cincilea an;
 - 2,5%, 2,5%, 2,0%, 1,5% și 1,5% pentru valoarea producției comercializate care depășește 1.000.000 de Euro pentru primul, al doilea, al treilea, al patrulea și respectiv al cincilea an.
- Sprijinul nu va putea depăși următoarele plafoane:

100.000 de Euro	- Anul I
100.000 de Euro	- Anul II
80.000 de Euro	- Anul III
60.000 de Euro	- Anul IV
50.000 de Euro	- Anul V

Plata primei rate va fi făcută la un an după data la care grupul de producători este recunoscut.

Măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole”

Scopul măsurii „Prima împădurire a terenurilor agricole” este de a crește suprafața pădurilor la nivel național prin împădurirea de terenuri agricole. Această măsură are un caracter compensatoriu.

Srijinul prin această măsură se referă la:

- prima de înființare a plantațiilor forestiere (costuri standard), conform proiectului tehnic;
- o primă anuală pentru lucrările de completări și întreținere a plantației pe o perioadă de 5 ani;
- o primă anuală fixă (standard) ca și primă pentru pierderea de venit ca urmare a împăduririi, pe an și pe ha, pentru o perioadă de 15 ani.

Beneficiarii srijinului prin această măsură sunt deținători legali de teren agricol. Următoarele categorii de beneficiari sunt eligibili pentru srijin prin această măsură:

- deținătorii privați de teren agricol, pentru înființarea plantației forestiere și executarea lucrărilor de întreținere pe o perioadă de 5 ani, precum și o primă compensatorie pentru pierderea de venit prin împădurire, stabilită pe an și pe hectar, pentru o perioadă de 15 ani;
- autorități publice locale deținătoare de teren agricol, numai pentru înființarea plantației. Dacă terenul agricol destinat împădurii este concesionat de o persoană fizică sau juridică, primele pentru întreținerea plantației și cele compensatorii, prevăzute la alineatul precedent, pot fi de asemenea acordate.

Beneficiarii din categoria concesionarilor/ arendașilor sunt eligibili pentru toate formele de suport doar dacă proprietarul/ proprietarii terenului în cauză sunt de acord cu împădurirea și cu obligațiile ce decurg din aceasta. Aceste obligații se referă la menținerea arboretului creat pe o perioadă stabilită pe baza normelor tehnice în vigoare, care va fi cel puțin egală cu vârsta exploatabilității prevăzută în normativele tehnice.

Prin această măsură se pot acorda **3 tipuri de plăți**:

1. O **primă** pentru **lucrările de înființare** a plantațiilor forestiere;

Nivelul **costurilor** standard pentru înființarea plantației forestiere.

Zona geografică	Cost standard la hectar (euro)
Câmpie	1900
Deal	1660
Munte	1560

Nivelul **plăților** pentru înființarea plantației forestiere.

Zona geografică	Plata compensatorie la hectar (euro) pentru înființarea de plantații forestiere în afara zonelor defavorizate și a siturilor Natura 2000	Plata compensatorie la hectar (euro) pentru înființarea de plantații forestiere în interiorul zonelor defavorizate și a siturilor Natura 2000
Câmpie	1330	1520
Deal	1162	1328
Munte	1092	1248

2. O **primă** anuală pentru lucrările de **întreținere a plantației** pe o perioadă de 5 ani începând cu anul înființării plantației forestiere și sunt diferențiate pe zone geografice. Aceste costuri sunt fixe și sunt exprimate în euro pe an și pe hectar, conform tabelului de mai jos:

	CÂMPIE	DEAL	MUNTE
AN 1 ^(*)	270	210	130
AN 2	616	536	436
AN 3	180	210	130
AN 4	180	105	65
AN 5	90	105	65

^(*)Anul I este primul an de angajament, anul înființării plantației.

3. O **primă** compensatorie fixă anuală pe hectar, pentru **pierderea de venit ca urmare a împăduririi**, pentru o perioadă de 15 ani (începând cu anul înființării plantației). Se acordă 215 euro pe an și pe hectar pentru fermieri și 110 euro pe an și pe hectar pentru non-fermieri.

Beneficiarul poate să depună cererea de plată doar în perioada **1 martie – 15 mai** a anului și nu mai târziu de 2 ani de la semnarea contractului de finanțare.

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri nu va depăși 70% din costurile standard pentru înființarea plantației. Primele pentru întreținerea plantațiilor pe o perioadă de până la 5 ani și cele pentru compensarea pierderilor de venit agricol pe o perioadă de 15 ani vor fi acoperite în proporție de 100% din fonduri publice.

În zonele defavorizate (LFA) și în siturile Natura 2000 sprijinul public va fi limitat la 80% din costurile standard pentru înființarea plantațiilor.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013 este:

Costuri totale: 263.610.733 Euro.

Finanțare publică: 229.341.338 Euro;

Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”

Obiectivul general al măsurii „**Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi**” vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

Sprijinul activităților non-agricole în spațiul rural¹ prin intermediul dezvoltării micro-întreprinderilor atât nou create cât și existente.

I. Investiții în activități non-agricole productive cum ar fi:

- industria ușoară (articole de pielărie, încălțăminte, lână, blană, tricotaje, produse de uz gospodăresc, produse odorizante etc.);
- în activități de procesare industrială a produselor lemnoase - începând de la stadiul de cherestea (ex. mobilă);
- mecanică fină, asamblare mașini, unelte și obiecte casnice, producerea de ambalaje etc.

II. Investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local (prelucrarea fierului, lână, olăritul, brodatul, confecționare instrumente muzicale tradiționale etc.), precum și marketingul acestora (mici magazine de desfacere a propriilor produse obținute din aceste activități).

1. Spațiul rural cuprinde totalitatea comunelor ca unități administrativ teritoriale, împreună cu satele componente în conformitate cu definiția menționată în Capitolul 3.1.1.

III. Servicii pentru populația rurală cum ar fi:

- servicii de croitorie, frizerie, cizmărie;
- servicii de conectare și difuzare internet;
- servicii de mecanizare, transport (altfel decât achiziția mijloacelor de transport) protecție fitosanitară, însămânțare artificială a animalelor, servicii sanitar-veterinare;
- servicii reparații mașini, unelte și obiecte casnice.

IV. Investiții în producerea de energie regenerabilă

- Achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibilii.

Beneficiarii acestei măsuri sunt:

- **micro-întreprinderile** așa cum sunt definite în Recomandarea Comisiei (CE) nr. 361/2003 și în legislația națională în vigoare (având mai puțin de 10 angajați și o cifră de afaceri anuală netă sau active totale având o valoare de până la 2 milioane Euro).
- persoane fizice (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013 este:

Cost total: 607.919.428 de Euro

Finanțare publică: 395.147.628 de Euro, din care:

- 9.910.000 de Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru IMM.
- 11.717.947 de Euro cheltuială publică (9.374.357 Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.

Intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși:

- 50.000 de Euro/proiect dacă beneficiarii sunt persoane fizice autorizate;
- 100.000 de Euro/proiect pentru micro-întreprinderile care își desfășoară activitatea în sectorul transportului rutier;
- 200.000 de Euro/proiect pentru alte micro-întreprinderi.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Beneficiarii acestei măsuri pot solicita APDRP **plata unui avans** în cuantum de până la 20% din ajutorul public pentru investiții, conform articolului 56 din Regulamentul nr.1974/2006 privind regulile de aplicare ale Regulamentului Consiliului (CE) nr.1698/2005 privind acordarea sprijinului pentru dezvoltare rurală din FEADR, iar plata este condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente, corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului. Garanția depusă se eliberează numai în cazul în care APDRP stabilește că suma cheltuielilor efectuate care corespund sprijinului public pentru investiții a depășit valoarea avansului.

Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”

Obiectivele măsurii „Încurajarea activităților turistice” sunt:

- ✓ crearea și menținerea locurilor de muncă prin activități de turism, în special pentru tineri și femei;
- ✓ creșterea valorii adăugate în activități de turism;
- ✓ crearea, îmbunătățirea și diversificarea infrastructurii și serviciilor turistice;
- ✓ creșterea numărului de turiști și a duratei vizitelor.

Prin această măsură pot fi acoperite următoarele operațiuni:

Pentru componenta a):

I. construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice (structuri agro-turistice și alte tipuri de structuri de primire turistice realizate de o micro-întreprindere) având **până la 15 camere**:

- pentru investiții în structuri de primire turistice altele decât cele de agro-turism, nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 3 margarete/ stele;
- pentru investițiile în agro-turism structura de primire turistică, nivelul de confort și calitate a serviciilor propuse prin proiect, trebuie să atingă standardul de calitate de minimum 1 margaretă.

În cazul zonelor deja dezvoltate din punct de vedere turistic, este permisă doar modernizarea și extinderea structurilor de primire turistice.

De asemenea, vor fi susținute investițiile de racordare la utilitățile publice, achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât bio-combustibili, ca parte componentă a proiectelor.

Pentru componenta b):

I. Investiții private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică precum spații de campare, amenajări de ștranduri și piscine, achiziționare de mijloace de transport tradiționale pentru plimbări, trasee pentru echitație inclusiv prima achiziție de cai în scop turistic (cu excepția celor pentru curse și competiții) și asigurarea adăposturilor acestora (ca parte componentă a proiectului), rafting etc.

Pentru componenta c):

I. Construirea, modernizarea și dotarea centrelor locale de informare în scopul promovării, prezentării și vizitării turistice;

II. Dezvoltarea de sisteme electronice locale de rezervare pentru structurile de primire turistice din spațiul rural, conectate la sistemele regionale și naționale;

III. Amenajarea de marcaje turistice, refugii turistice de utilitate publică etc.;

IV. Investiții legate de refacerea în scop turistic a vechilor trasee de cale ferată cu ecartament îngust, a amenajărilor complementare ale acestora (ex: construcții, plan înclinat etc.), recondiționarea echipamentelor și utilajelor;

V. Investiții legate de înființarea și amenajarea de trasee tematice (ex: „drumul vinului”, al „olăritului”, al „cioplitorilor în lemn” etc.).

Pentru componenta d):

I. Elaborare de materiale promoționale precum prima editare a materialelor în scopul promovării acțiunilor turistice: broșuri de prezentare, panouri de informare etc.

Beneficiari

- **Micro-întreprinderile;**
- **Persoanele fizice** (neînregistrate ca agenți economici) - care se vor angaja ca până la data semnării contractului de finanțare să se autorizeze cu un statut minim de persoană fizică autorizată și să funcționeze ca micro-întreprindere;
- **Comunele** prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare, precum și asociațiile de dezvoltare intercomunitară **realizate doar între comune** și înființate conform legislației naționale în vigoare;
- **ONG.**

Intensitatea sprijinului

I. Pentru **investițiile în interes public negeneratoare de profit**, intensitatea sprijinului public nerambursabil va fi de **până la 100%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși valoarea de **200.000 Euro/proiect**;

II. Pentru **investițiile generatoare de profit**, intensitatea ajutorului public nerambursabil va fi de până la:

- ✓ **70%** din totalul cheltuielilor eligibile și nu va depăși **70.000 Euro/proiect** în cazul proiectelor de investiții în agro-turism;
- ✓ **50%** din totalul cheltuielilor eligibile dar nu va depăși **200.000 Euro/proiect** pentru alte tipuri de investiții în turismul rural.

Beneficiarii acestei măsuri vor primi tratament egal fără discriminare pe criterii de vârstă, sex, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă etc.

Alocarea financiară a măsurii pentru perioada 2007-2013 este:

Cost total: 597.353.960 de Euro

Finanțare publică: 388.280.074 de Euro, din care 9.540.000 de Euro reprezintă alocarea financiară aferentă schemei de garantare pentru IMM.

Măsura 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”

Obiectivul general al măsurii „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” vizează îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

Submăsura 322 a) Crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază

- Înființarea de drumuri noi, extinderea și îmbunătățirea rețelei de drumuri de interes local (drumuri comunale, vicinale și străzi din interiorul comunei) ce aparțin proprietății publice a unității administrative (comuna) pe teritoriul căreia se află, așa cum sunt definite și clasificate în conformitate cu legislația națională în vigoare;
- Înființare, extindere și îmbunătățire a rețelei publice de apă (captare, stații de tratare, alimentare) pentru localitățile rurale având sub 10.000 populație echivalentă (p.e);
- Înființare, extinderea și îmbunătățirea rețelei publice de apă uzată (canalizare, stații de epurare) pentru localitățile rurale având sub 10.000 populație echivalentă (p.e);
- Prima înființare și extinderea rețelei publice de joasă tensiune și a rețelei publice de iluminat cu eficiență energetică ridicată;
- Prima înființare și extinderea rețelei publice locale de alimentare cu gaz către alte localități rurale sau către zone rurale care nu sunt conectate la rețea;
- Investiții în stații de transfer pentru deșeuri și dotarea cu echipamente de gestionare a deșeurilor.

Submăsura 322 b) Crearea și dezvoltarea serviciilor publice de bază pentru populația rurală

- Înființarea, amenajarea **spațiilor publice de recreere** pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);
- Renovarea clădirilor publice (ex. primării) și amenajări de parcuri, piețe, spații pentru organizarea de târguri etc.);
- Investiții în sisteme de producere și furnizare de energie din surse regenerabile (în situația în care este vorba de clădiri publice);
- Prima înființare și dotare a infrastructurii aferente serviciilor sociale precum centrele de îngrijire copii, bătrâni și persoane cu nevoi speciale;
- Investiții în construcția de **grădinițe noi** pentru copii, inclusiv dotarea acestora;
- Achiziționarea de microbuze care să asigure transportul public pentru comunitatea locală în zonele unde o astfel de investiție nu este atractivă pentru companiile private, dar care este indispensabilă pentru comunitate și vine în sprijinul rezolvării unei importante nevoi sociale inclusiv construirea de stații de autobuz;
- Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice (de dezapezire, întreținere spații verzi etc.) dacă fac parte din investiția inițială pentru înființarea serviciului;

- Investiții în renovarea, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale, inclusiv prima achiziție de cărți, materiale audio, achiziționarea de costume populare și instrumente muzicale tradiționale în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial ca parte componentă a proiectului. De asemenea, vor fi susținute cheltuielile cu achiziționarea de echipamente hardware, software, inclusiv costurile de instalare și montaj.

Submăsura 322 c) Protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural

- Restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - grupa B și natural din spațiul rural (peșteri, arbori seculari, cascade etc.);
- Studii privind patrimoniul cultural (material și imaterial) din spațiul rural cu posibilitatea de valorificare a acestora și punerea acestora la dispoziția comunității;
- Achiziționare de echipamente pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural.

Beneficiari

- Comunele prin reprezentanții lor legali conform legislației naționale în vigoare;
- Autoritățile locale (comune) sau asociații de dezvoltare intercomunitară prin operatorii regionali pentru investițiile în infrastructura de apă/apă uzată;
- Asociațiile de dezvoltare intercomunitară realizate între două sau mai multe **comune** înființate conform legislației naționale în vigoare;
- ONG, așezăminte culturale și instituții de cult definite conform legislației naționale în vigoare;
- Persoane fizice și juridice care dețin în proprietate sau administrează obiective de patrimoniu cultural/ natural de interes local și care aplică pentru componenta „c”.

Sprijinul public (comunitar și național) acordat în cadrul acestei măsuri va fi:

a) **de până la 100% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele de utilitate publică, negeneratoare de profit, dar valoarea totală eligibilă a proiectului nu va depăși:

- ✓ 1 milion de Euro/ proiect individual în cazul unui proiect de investiții în infrastructura de bază al cărui beneficiar este un Consiliu Local;
- ✓ 3 milioane de Euro/ proiect în cazul unui proiect individual de investiții în infrastructura de bază al cărui beneficiar este o asociație de dezvoltare intercomunitară;
- ✓ 2,5 milioane de Euro/ proiect în cazul unui **proiect integrat**¹ al cărui beneficiar este un Consiliu Local;
- ✓ 6 milioane de Euro/ proiect în cazul unui **proiect integrat** al cărui beneficiar este o asociație de dezvoltare intercomunitară;
- ✓ 500.000 de Euro/ proiect individual sau proiecte integrate pentru celelalte tipuri de acțiuni vizate de această măsură, altele decât cele mai sus menționate.

b) **de până la 70% din totalul cheltuielilor eligibile** pentru proiectele generatoare de profit. Volumul sprijinului nu poate depăși plafonul de 200.000 Euro/ beneficiar pentru o perioadă de minim 3 ani fiscali conform regulii „de minimis” stipulată în Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1998/ 2006 Jurnalul Oficial L 379 din 28.12.2006.

Alocarea financiară a măsurii pe perioada de programare 2007-2013 este următoarea:

Cost Total: 1.759.691.392 de Euro

Finanțare publică: 1.726.070.331 de Euro din care:

- ✓ 24.040.206 de Euro cheltuială publică (19.232.165 de Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară din PERE pentru proiecte ce vizează noile provocări.
- ✓ 155.942.700 de Euro cheltuială publică (124.754.160 de Euro FEADR) reprezintă alocarea financiară transferată din cadrul Măsurii 313 „Încurajarea activităților turistice” pentru finanțarea proiectelor submăsurii 322 d) Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere din comunele afectate de inundații în anul 2010.

1. Un proiect integrat presupune combinarea în același proiect a cel puțin 2 acțiuni din cadrul aceleiași componente sau din componente diferite ale măsurii.

Cofinanțarea privată poate fi asigurată **din surse proprii**, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară, fie din venituri provenite din sponsorizări, donații și legate, etc. dovedite în condițiile legii.

Un alt mod este **prin credit bancar**, valabil în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

Dacă proiectul respectă toate criteriile și condițiile de eligibilitate, acesta va fi acceptat pentru finanțare și, astfel, beneficiarul proiectului va demara realizarea investiției. Ulterior, în urma efectuării parțiale sau integrale a investiției, beneficiarul va solicita decontarea cheltuielilor efectuate, până la implementarea completă a proiectului.

Drepturile și obligațiile beneficiarului

- ✓ Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contract, pe care Beneficiarul declară că le cunoaște și le acceptă.
- ✓ Beneficiarul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze proiectul pe propria răspundere, în conformitate cu prevederile cuprinse în Contract și cu legislația națională și comunitară în vigoare.
- ✓ Durata de execuție a Contractului de Finanțare va fi stabilită în funcție de fiecare domeniu de finanțare în parte. Durata inițială de execuție a contractului poate fi prelungită la solicitarea beneficiarului până la data limită de 24 luni, respectiv de 36 luni de la data semnării Contractului de Finanțare de către ambele părți.
- ✓ Beneficiarul poate solicita avans la data depunerii Cererii de finanțare sau până la data depunerii primului dosar al cererii de plată la Autoritatea Contractantă.
- ✓ Beneficiarul va întocmi rapoarte tehnice și financiare pentru a fundamenta cererile de plată în conformitate cu Instrucțiunile de plată, Anexă la contract.
- ✓ Beneficiarul se obligă să respecte pe toată durata contractului, criteriile de eligibilitate și de selecție înscrise în cererea de finanțare. De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să nu modifice substanțial proiectul. Modificările substanțiale sunt acelea care afectează condițiile de implementare, care pot rezulta dintr-o schimbare în natura proprietății, a amplasamentului, a unor elemente inițiale caracteristice proiectului, etc.
- ✓ Autoritatea Contractantă și Beneficiarul se angajează să păstreze confidențialitatea rapoartelor și a oricărui document, informație sau alt material de care se ia la cunoștință la semnarea Contractului de finanțare. Informațiile pot fi furnizate doar autorităților competente.
- ✓ Drepturile de proprietate industrială și intelectuală rezultate din aplicarea proiectului, sunt drepturi exclusive ale Beneficiarului, acesta fiind singurul răspunzător pentru drepturile de proprietate industrială sau intelectuală revendicate de terțe persoane.
- ✓ Pe durata de valabilitate a contractului de finanțare, Beneficiarul trebuie să își asume obligația furnizării Autorității Contractante, Comisiei Europene și/ sau agenților lor autorizați, a oricărui document sau informație în măsură să ajute la realizarea rapoartelor de monitorizare și evaluare ale proiectului și să admită drepturile lor de acces descrise în art.14 (2).
- ✓ Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de Finanțare numai pe parcursul duratei de execuție a acestuia, stabilită prin contract, și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare la Contract se va face cu acordul ambelor părți contractante, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

- ✓ Contractul în integralitatea sa, precum și toate drepturile și obligațiile decurgând din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul prealabil și în scris al Autorității Contractante.
- ✓ Beneficiarul trebuie să informeze Autoritatea Contractantă fără întârziere despre orice circumstanță probabilă să împiedice sau să întârzie executarea contractului. Beneficiarul poate cere, înainte de sfârșitul duratei de execuție a investiției, prelungirea duratei de execuție a contractului. Toate dovezile de susținere necesare pentru aprobare trebuie să însoțească cererea.
- ✓ Beneficiarul trebuie să țină înregistrări contabile sistematice și precise referitoare la executarea contractului. Sistemul contabil utilizat va urma procedurile dictate de uzanțele profesionale și legale. Pentru fiecare proiect trebuie ținută o evidențiere separată, cu toate veniturile și cheltuielile pe perioada de valabilitate a contractului.
- ✓ Prin forță majoră se înțelege acel eveniment imprevizibil, insurmontabil și imposibil de înlăturat, independent de voința părților contractante, intervenit după data semnării contractului, care împiedică executarea contractului și care exonerează de răspundere partea care o invocă. Pot constitui cauze de forță majoră calamitățile naturale cum ar fi: cutremure, inundații, alunecări de teren, război, revoluție, embargo etc.
- ✓ În eventualitatea apariției unui diferend între Autoritatea Contractantă și Beneficiar, survenit din încheierea ori executarea acestui Contract, se va încerca soluționarea acestuia pe cale amiabilă. În situația în care nu se poate ajunge la o înțelegere pe cale amiabilă, partea interesată se va adresa instanțelor de contencios administrativ competente potrivit legii, pentru soluționare potrivit dispozițiilor legale aplicabile în materia contenciosului administrativ.

Dosarul Cererii de Finanțare conține formularul Cererii de Finanțare însoțit de anexele tehnice și administrative, conform listei documentelor menționată în Ghidul Solicitantului aferent fiecărei măsuri în parte.

Iată orientativ câteva documente necesare:

- **Studiul de Fezabilitate** - reprezintă documentul cerut pentru proiectele care prevăd lucrări de construcții-montaj) sau **Memoriul Justificativ** – pentru proiectele care nu prevăd lucrări de construcții-montaj;
- **Documentul care dovedește capacitatea de cofinanțare a solicitantului** – Scrisoare de confort, extras de cont, ș.a.
- **Actele de proprietate sau de dovedire a folosinței** pentru terenul pe care se va realiza investiția;
- **Actele de proprietate pentru clădiri**, după caz.
- **Avize și acorduri specifice** care vor fi obținute de către beneficiar în funcție de obiectivele și specificul investiției propuse spre finanțare. De exemplu: Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor (ANSVSA), Agenția pentru Protecția Mediului (APM), etc.
- **Declarații pe propria răspundere**

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de Finanțare. Termenul de valabilitate al acestora este stabilit în conformitate cu legislația în vigoare și se vor prezenta în copie sau în original după cum este menționat în Ghidul Solicitantului.

Odată cu depunerea proiectului de către solicitant, se va realiza într-o primă fază verificarea **conformității** Cererii de Finanțare și a anexelor acesteia.

Astfel, se verifică dacă Cererea de Finanțare este corect completată, dacă este prezentată atât în format tipărit, cât și în format electronic, dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente.

După realizarea conformității, se va verifica respectarea **criteriilor de eligibilitate**.

Cererile de Finanțare care conțin proiecte ale beneficiarilor privați fără lucrări de construcții și/ sau montaj vor fi verificate de către experții Oficiilor Județene.

Cererile care conțin proiecte ale beneficiarilor privați cu lucrări de construcții și/ sau montaj și pentru cererile de finanțare depuse de către beneficiarii publici vor fi verificate de către reprezentanții Centrelor Regionale.

După această etapă urmează **verificarea pe teren** a Cererilor de Finanțare.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus.

Durata verificării eligibilității și selecția proiectelor are în vedere numărul proiectelor depuse în cadrul unei sesiuni, respectarea condițiilor de eligibilitate de către beneficiar, complexitatea proiectelor și valoarea totală eligibilă a acestora.

Beneficiarul trebuie să depună la Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (OJPDRP) Declarația de eşalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

Acesta se va depune în două exemplare pe suport de hârtie, la care atașează pe suport electronic documentele întocmite de beneficiar;

Termenul de rambursare a cheltuielilor eligibile aferente unui dosar de cerere de plată este de maxim 90 de zile calendaristice de la data când Cererea de Plată este completă și depusă la OJPDRP;

- ✓ Cererea de plată;
- ✓ Declarația de cheltuieli, care va avea atașate:
 - copiile facturilor;
 - copiile documentelor de plată;
 - copiile extraselor de cont;
 - copiile altor tipuri de Adeverințe (în cazul eliberării acestora de către Consiliile Locale/ Județene sau alte instituții pentru avize, acorduri, autorizații etc.);
- ✓ contractul de asigurare a lucrărilor/ bunurilor pe perioada execuției acestora (pentru beneficiarii care au achiziții realizate conform OUG 34/ 2006);
- ✓ autorizația de construire (pentru achiziții de lucrări, la prima Cerere de plată, atât pentru lucrările de baza cât și pentru lucrările cu caracter provizoriu, acolo unde este cazul);
- ✓ raportul de execuție;
- ✓ certificatele de calitate (conformitate) pentru bunurile achiziționate/ materialele folosite la lucrări;
- ✓ copiile Declarațiilor vamale (pentru importurile directe);
- ✓ programul de urmărire și control al calității lucrărilor (unde este cazul, la prima Cerere de plată);
- ✓ ordinul de începere al lucrărilor (unde este cazul, la prima Cerere de plată);
- ✓ procesul verbal de predare al amplasamentului și planul de amplasare al investiției conținând pozițiile bornelor topografice (unde este cazul, la prima Cerere de plată);
- ✓ procesele verbale de recepție calitativă, lucrări ascunse, pe faze determinante (unde este cazul);
- ✓ procesele verbale de recepție la terminarea lucrărilor (la ultima Cerere de Plată - unde este cazul);
- ✓ procesele verbale de predare – primire, de recepție și de punere în funcțiune a bunurilor achiziționate (unde este cazul);
- ✓ Procese verbale de predare – primire a serviciilor achiziționate (unde este cazul);
- ✓ situațiile de plată pentru lucrările executate și centralizatoarele situațiilor de plată (unde este cazul);
- ✓ buletinele de analiză a materialelor incorporate;
- ✓ devizele financiare pentru servicii (unde este cazul);
- ✓ contractul de leasing;
- ✓ documentele emise de autoritățile de mediu, sanitar și sanitar veterinar;
- ✓ diploma de studii/ certificatul de formare al beneficiarului/ reprezentantului legal/ poate fi și o persoană din cadrul societății pentru care prezintă carte de muncă, acționar (la ultima Cerere de plată);
- ✓ declarația pe proprie răspundere a beneficiarului;
- ✓ alte documente justificative (se vor specifica după caz).

1. Un beneficiar al Măsurii 141 care a semnat deja Contractul de Finanțare cu APDRP mai poate depune un proiect și pentru Măsura 112?

Răspuns :

Față de prevederile Fișei tehnice a Măsurii 141, solicitantul care are contractat un proiect în cadrul Măsurii 141, **NU** poate beneficia de sprijin financiar nerambursabil și din cadrul Măsurii 112. Având depus un proiect în cadrul Măsurii 141 nu se mai îndeplinește condiția de primă instalare a tânărului fermier.

2. Beneficiarul unui proiect de finanțare nerambursabilă prin Măsura 112 poate să depună încă o Cerere din Finanțare și pentru Măsura 141?

Răspuns :

Beneficiarul care are un contract cu APDRP un proiect depus la Măsura 112 și a cărui dimensiune economică este cuprinsă între 6 și 8 UDE, poate depune o Cerere de Finanțare și în cadrul Măsurii 141.

3. Care sunt condițiile minime care trebuie îndeplinite pentru amenajarea spațiilor de garare a utilajelor și a mijloacelor de transport specializate în cadrul Măsurii 312?

Răspuns :

În cazul unui proiect ce prevede achiziția de utilaje și a mijloacelor de transport specializate este necesar să se demonstreze în Studiul de Fezabilitate/ Memoriul Justificativ existența unui spațiu amenajat pentru gararea acestora, minim platformă betonată, iar în situația în care acesta nu există, să fie prevăzut prin proiect.

4. La ce sector poate fi încadrată o cultură de specii forestiere cu ciclu de producție scurt (salcie energetică)?

Răspuns :

Speciile forestiere cu ciclu de producție scurt și regenerare pe cale vegetativă (**salcie energetică**), în scopul producerii de energie regenerabilă, sunt încadrate (pentru calcularea Unității de Dimensiune Economică UDE), la poziția „Alte culturi permanente” din tabelul prezentat în Cererea de Finanțare aferentă Măsurii 121. Exploatațiile agricole care cultivă aceste specii nu fac parte din sectoarele prioritare, însă pot beneficia, în cadrul sistemului de selecție, de punctajul acordat la celelalte criterii de selecție.

5. Achiziționarea de ansambluri formate din cap tractor și semiremorcă basculantă, în cadrul codului CAEN 4312 - „Lucrări de pregătire a terenului” pentru realizarea de activități de îndepărtarea deșeurilor rezultate din în urma curățirii terenului, reprezintă o cheltuială eligibilă prin intermediul Măsurii 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi” ?

Răspuns :

În conformitate cu mențiunile din Ghidul Solicitantului, aferent Măsurii 312, achiziționarea de mijloace de transport specializate și utilaje reprezintă o cheltuială eligibilă atât timp cât acestea deservesc în mod direct activitățile specifice desfășurate propuse prin proiect, iar necesitatea achiziționării lor este justificată în Studiul de Fezabilitate sau Memoriul Justificativ.

Având în vedere cele mai sus menționate, la stabilirea eligibilității se vor avea în vedere caracteristicile tehnice, specifice utilajului ce se dorește a fi achiziționat prin proiect, care se regăsesc în oferta tehnică de la furnizor și care trebuie să corespundă activității ce urmează a fi prestată în cadrul proiectului, clasificată conform codului CAEN. Activitățile ce pot fi prestate în cadrul codului CAEN 4312 - „Lucrări de pregătire a terenului” sunt:

- curățarea amplasamentelor;
- lucrări de mutare a pământului: excavații, umplere, nivelare și împrejmuirea amplasamentelor, săparea șanțurilor, eliminarea pietrelor, etc.
- pregătirea șantierelor pentru explorări miniere;
- îndepărtarea surplusului de pământ și alte lucrări de dezvoltare și pregătire a șantierelor miniere cu excepția amplasamentelor în a căror subsol se află zăcămintele de petrol și de gaze naturale.

În consecință, considerăm că **nu** se poate realiza o încadrare a ansamblului format din cap tractor și semiremorcă basculabilă, în definiția mijloacelor de transport specializate.

6. În cadrul cărei Măsură din PNDR pot fi realizate investiții care vizează fabricarea peleților?

Prin PNDR 2007 – 2013, sunt finanțate investiții în utilaje de brichetat pentru obținerea peletilor, astfel:

- prin Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole” este eligibilă investiția pentru înființarea unei plantații de salcie precum și investiții în utilaje de brichetat pentru obținerea peleiților dacă aceștia sunt folosiți ca sursă de energie regenerabilă în propria fermă.
- prin Schema de ajutor de stat N578/ 2009 sunt finanțate investiții pentru valorificarea reziduurilor forestiere (rumeguș, lemn inutilizabil industrial etc.) în utilaje de brichetat pentru obținerea peleiților utilizați în producerea de energie din surse regenerabile. Energia din surse regenerabile obținută în urma realizării investițiilor menționate trebuie utilizată exclusiv în activitatea proprie.
- prin Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi” sunt finanțate investițiile în utilaje de brichetat pentru obținerea peleiților cu condiția ca materia primă pentru obținerea peleiților să nu fie din producția proprie.

7. Un beneficiar al unui proiect în cadrul Măsurii 121 (fermă vegetală) mai poate beneficia de fonduri pentru altă exploatare cu alt domeniu de activitate (respectiv creșterea animalelor sau pepinieră) în cadrul Măsurii 112 - exploatare în care se instalează pentru prima dată ca și conducător?

Solicitantul care are aprobat un proiect în cadrul Măsurii 121 - „Modernizarea exploatațiilor agricole” pentru fermă ală, și dorește sprijin de primă instalare pentru aceeași exploatație, dacă îndeplinește cumulativ toate condițiile de eligibilitate, poate beneficia de sprijin financiar nerambursabil în cadrul Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”.

Dacă solicitantul care are aprobat un proiect în cadrul Măsurii 121 pentru fermă vegetală dorește sprijin financiar nerambursabil și din cadrul Măsurii 112 dar pentru altă fermă (ex. zootehnică sau pepinieră) atunci el **nu este eligibil** deoarece acesta **nu se instalează „pentru prima dată” ca fermier** (conform definiției instalării).

8. În cazul unui proiect depus în cadrul Măsurii 322 se poate lansa procedura de achiziție a lucrărilor de execuție dacă Proiectul Tehnic nu a fost elaborat și aprobat de către APDRP?

Pentru a lansa procedura de achiziție a lucrărilor de execuție este nevoie mai întâi să fie elaborat Proiectul Tehnic și să fie aprobat de către APDRP. De asemenea, vă informăm că beneficiarul poate opta și pentru licitația „la pachet”, adică simultan proiectarea împreună cu execuția.

9. Ce se întâmplă cu banii rămași disponibili ca urmare a neprezentării sursei de cofinanțare pentru proiectele depuse în cadrul unei măsuri, ca de exemplu 121? În cazul în care au mai rămas bani pot fi finanțate proiectele eligibile dar nefinanțate din lipsă de fonduri?

În situația în care rămân fonduri ca urmare a imposibilității unor beneficiari de a încheia Contractul de finanțare, disponibilul financiar se reportează anvelopei totale a măsurii.

De asemenea, vă informăm că suplimentarea alocării aferente sesiunilor organizate pentru aceasta Măsura în lunile mai, respectiv octombrie 2010, în vederea finanțării tuturor proiectelor declarate eligibile pentru Măsura 121, nu este posibilă deoarece s-ar încălca prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare al Comitetului de Selecție și al Comisiei de Contestații pentru proiectele aferente Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013, contravenind astfel atât principiului selecției proiectelor prevăzut în PNDR, cât și principiului transparenței utilizării fondurilor comunitare.

10. Organizațiile non-guvernamentale pot solicita în cadrul Măsurii 313 „Încurajarea activităților turistice” sprijin pentru activități de primire turistică, mai exact pentru construcția de pensiuni turistice și activități recreative?

Prin natura lor, activitățile turistice vizate a fi sprijinite prin **componenta a** „Investiții în infrastructura de primire turistică” și **componenta b** „Investiții în activități recreative” sunt generatoare de profit. Conform mențiunilor din Ghidul Solicitantului, proiectele depuse de către ONG se încadrează la categoria proiectelor de interes public și negeneratoare de profit. Astfel, ONG sunt beneficiari eligibili ai Măsurii 313 doar în condițiile în care aplică pentru proiecte negeneratoare de profit (de tipul celor din **componenta c** „Investiții în infrastructură la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcare turistice, etc. și **componenta d** „Dezvoltarea și/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural), ce vizează activități care sunt în acord cu scopul și obiectivele cuprinse în statut.

Datele de contact ale Centrelor Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit - CRPDRP

CRPDRP 1 Iași (0232 – 262.697; 0232 - 262.696); e-mail: crpdrp1iasi@apdrp.ro

CRPDRP 2 Constanța (0241 – 617.122 - fax; 0241 - 611.037); e-mail: crpdrp2constanta@apdrp.ro

CRPDRP 3 Târgoviște (tel/fax 0245 – 220.763); e-mail: crpdrp3targoviste@apdrp.ro

CRPDRP 4 Craiova (0251 – 406.402; 406.401); e-mail: crpdrp4craiova@apdrp.ro

CRPDRP 5 Timișoara (0256 – 250.200); e-mail: crpdrp5timisoara@apdrp.ro

CRPDRP 6 Satu Mare (0261 - 806.023- fax, 0261 – 806 322); e-mail: crpdrp6satumare@apdrp.ro

CRPDRP 7 Alba Iulia (0258 – 813.737, 0258 813 737); e-mail: crpdrp7albaiulia@apdrp.ro

CRPDRP 8 București (021 - 311.06.16; 311.06.13); e-mail: crpdrp8ilfov@apdrp.ro

OJPDRP: Bacău 0234-515.861 / Botoșani 0231-511.009
Iași 0232-216.467 / Neamț 0233-216.055
Suceava 0230-511.162 / Vaslui 0235/ 311.413.

OJPDRP: Brăila 0239-691.771 / Buzău 0238-718.001
Constanța 0241-614.093 / Galați 0236-460.036
Tulcea 0240-512.035 / Vrancea 0237-221 032.

OJPDRP: Argeș 0248-211.145 / Călărași 0242-333.082
Dâmbovița 0245-216.727 / Giurgiu 0246-216.077
Ialomița 0243-230.385 / 0243-230.375
Prahova 0244-521.541 / Teleorman 0247-311.065

OJPDRP: Dolj 0251 413.331/ 0251-599.424/ 0251 413.332
Gorj 0253-213.400
Mehedinți 0252-330.169 /0252 - 325.063
Olt 0249-431.437 / Vâlcea 0250 - 734.884

OJPDRP: Arad 0257-255.479 / 0257 255.134
Caraș Severin 0255-213.970
Hunedoara 0254-231.341 / 0254 231.342
Timiș 0256-430.039 / 0256 433.012

OJPDRP: Bihor 0259-416.710 / Bistrița Năsăud 0263-213.380
Cluj 0264-590.017 / Maramureș 0262-215.016
Sălaj 0260-614.684 / Satu Mare 0261-716.928

OJPDRP: Alba 0258-835.862 / Brașov 0268-416.140
Covasna 0267-352.003 / Harghita 0266-312.522
Mureș 0265-264.381 / Sibiu 0269-232.631

OJPDRP: București 021-311.01.75 / Ilfov 021-311.82.32.

Agencia de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit – APDRP este structurată pe trei segmente, respectiv: nivel central, nivel regional – cu 8 sedii în fiecare regiune de dezvoltare – și nivel județean – cu 42 de oficii județene amplasate în toate orașele reședință de județ.

Prin funcționarea celor 42 de oficii județene și consolidarea structurilor regionale, APDRP asigură o comunicare susținută pentru facilitarea accesării fondurilor europene.

Sunați acum la 021 - 310.16.35 sau la unul dintre numerele de mai jos, scrieți-ne la adresa București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1 sau promovare@apdrp.ro pentru a afla cum puteți obține și dumneavoastră fonduri nerambursabile prin FEADR.

CRPDRP 1 Iași (0232 – 262.697; 0232 - 262.696); crpdrp1iasi@apdrp.ro
OJPDRP: Bacău 0234-515.861 / Botoșani 0231-511.009 / Iași 0232-216.467 / Neamț 0233-216.055 / Suceava 0230-511.162 / Vaslui 0235/311.413.

CRPDRP 2 Constanța (0241 – 617.122 - fax; 0241 - 611.037); crpdrp2constanta@apdrp.ro
OJPDRP: Brăila 0239-691.771/ Buzău 0238-718.001/ Constanța 0241-614.093 / Galați 0236-460.036 / Tulcea 0240-512.035 / Vrancea 0237-221 032.

CRPDRP 3 Târgoviște (0245 – 220.763); crpdrp3targoviste@apdrp.ro
OJPDRP: Argeș 0248-211.145 / Călărași 0242-333.082, 0242- 331.773 /
Dâmbovița 0245-216.727 / Giurgiu 0246-216.077 / Ialomița 0243-230.385, 0243-230.375 /
Prahova 0244-521.541/ Teleorman 0247-311.065

CRPDRP 4 Craiova (0251 – 406.402; 406.401); crpdrp4craiova@apdrp.ro
OJPDRP: Dolj 0251 - 413.331, 0251 - 599.424, 0251 - 413.332 / Gorj 0253-213.400 /
Mehedinți 0252-330.169, 0252 - 325.063 / Olt 0249-431.437 / Vâlcea 0250 - 734.884

CRPDRP 5 Timișoara (0256 – 250.200); crpdrp5timisoara@apdrp.ro
OJPDRP: Arad 0257-255.479 / 0257 255.134 / Caraș Severin 0255-213.970 /
Hunedoara 0254-231.341 / 0254 231.342 / Timis 0256-430.039 / 0256 433.012

CRPDRP 6 Satu Mare (0261 - 806.023- fax, 0261 – 806 322); crpdrp6satumare@apdrp.ro
OJPDRP: Bihor 0259-416.710 / Bistrița Năsăud 0263-213.380 / Cluj 0264-590.017 /
Maramureș 0262-215.016 / Salaj 0260-614.684 / Satu Mare 0261-716.928

CRPDRP 7 Alba Iulia (0258 - 813.737, 0258 - 813.737); crpdrp7albaiulia@apdrp.ro
OJPDRP: Alba 0258-835.862 / Brașov 0268-416.140 / Covasna 0267-352.003 /
Harghita 0266-312.522 / Mureș 0265-264.381 / Sibiu 0269-232.631

CRPDRP 8 București (021 - 311.06.16; 311.06.13); crpdrp8ilfov@apdrp.ro
OJPDRP: București 021-311.01.75 / Ilfov 021-311.82.32

Continutul acestui material nu reprezinta in mod necesar pozitia oficiala a Uniunii Europene.

Copyright © 2011 APDRP. Toate drepturile rezervate

